

**UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2026-02-10 Nr. SK-1

Posėdžio laikas: 14.00 – 15:00 val.

Posėdžio pirmininkas – Dalia Vilkauskienė

Posėdžio sekretorė – Jurgita Grinienė

Dalyvauja: Lina Buitvydaitė, Dovilė Galvydė, Aldona Kirkienė, Lina Markevičiūtė, Ina Meidienė, Jurgita Papirytė, Jonas Paukštė, Daiva Sapkauskienė, Jovita Strazdienė, Vidmantas Vainauskas.
Nedalyvauja: Skaistė Kolesnikovienė, Ilona Leipuvienė, Aida Papinigienė, Daiva Pečionė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl SKPC veiklos 2025 m. pristatymo, pasiūlymų rekomendacijų dėl paslaugų prieinamumo, plėtros ir prevencijos aptarimo;
2. Dėl Utenos kolegijos tyrimo „Smurto dėl lyties ir negalios prevencijos veiksmingumo Utenos rajono progimnazijose“ išvadų ir rekomendacijų aptarimo;
3. Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos 2025 m. plano įgyvendinimo;
4. Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos 2026 m. plano tvirtinimo.

1. SVARSTYTA. Dėl SKPC veiklos 2025 m. pristatymo, pasiūlymų rekomendacijų dėl paslaugų prieinamumo, plėtros ir prevencijos aptarimo.

KALBĖJO:

Dovilė Galvydytė pristatė informaciją apie SKPC 2025 m. gautus pranešimus. Konstatuota, kad praėjusiais metais padaugėjo asmenų, kurie kreipėsi savarankiškai. Tarp besikreipusių buvo ir užsienio kilmės Lietuvos piliečių. 275 asmenys sutiko gauti pagalbą. Daugiausia pagalbos prašiusių moterų priklauso 30–39 metų amžiaus grupei. 2025 m. galima pastebėti sumažėjusį moterų, nukentėjusių nuo vaikų, skaičių. Vyrų amžiaus grupėje daugiausiai nukentėjusių buvo fiksuota 30–39 metų amžiaus grupėje. Pastebimas vyrų, nukentėjusių nuo savo brolių, skaičiaus didėjimas. Lyginant asmenų, nukentėjusių nuo smurto, ryšį su smurtautoju, daugiausiai moterų patyrė smurtą nuo sugyventinių ir sutuoktinių, vyrų grupėje – nuo sugyventinių ir brolių. 11 asmenų SKPC pagalba nebuvo suteikta, nes nukentėję asmenys neturėjo susisiekti priemonių.

NUTARTA:

II ketvirtį organizuoti posėdį dėl SKPC pagalbos prieinamumo užtikrinimo asmenims, kurie neturi susisiekti priemonių (telefono, el. pašto).

2. SVARSTYTA. Dėl Utenos kolegijos tyrimo „Smurto dėl lyties ir negalios prevencijos veiksmingumo Utenos rajono progimnazijose“ išvadų ir rekomendacijų aptarimo.

KALBĖJO:

Dalia Vilkauskienė pristatė tyrimo tikslą, tikslinę grupę, uždavinius ir rezultatus. Tyrimo tikslas – nustatyti, ar Utenos rajono progimnazijose taikomose prevencinėse priemonėse išskiriamas smurto dėl lyties ir (ar) negalios aspektas ir įvertinti prevencinių priemonių veiksmingumą, sukuriant mokslu ir empiriniais tyrimo duomenimis pagrįstą vertinimo algoritmą su veiksmingumo indekso skaičiavimu, kuris padėtų tobulinti smurto prevencijos priemones mokyklose. Tyrimo dalyviai apima tris skirtingas socialines grupes: Utenos rajono progimnazijų 6-8 klasių moksleivius, mokinių tėvus/globėjus bei mokytojus, socialinius pedagogus, psichologus ir administraciją. Tyrimas atliktas 4 Utenos rajono ugdymo įstaigose (Aukštakalnio, Krašuonos, Vyturių progimnazijose ir Užpalių gimnazijoje). Iš viso apklausti 694 respondentai: 448 moksleiviai, 176 tėvai/globėjai ir 70 mokyklos darbuotojų (mokytojai/administracija/specialistai).

Preveninių programų žinomumas tarp grupių skyrėsi statistiškai reikšmingai. Mokytojų informuotumas buvo aukščiausias (mediana apie 0,8), moksleivių – vidutinis (mediana apie 0,75), tėvų/globėjų – žemiausias (mediana apie 0,5). Iš 176 tėvų/globėjų 66 (57,4%) nurodė žinantys apie prevencines programas, 54 (30,7%) nežinojo, o 56 (31,8%) nebuvo tikri. Kad mokykla pakankamai informuoja tėvus/globėjus apie prevenciją, patvirtino tik 87 (49,4%) tėvų/globėjų. Mokyklos darbuotojų grupėje aiškias procedūras, kaip elgtis pastebėjus smurtą (įskaitant lyties ar negalios aspektą), patvirtino 62 (88,6%), o 8 (11,4%) nebuvo tikri. Moksleivių grupėje apie prevencines veiklas (klasės valandėles, gyvenimo įgūdžių/etikos pamokas, psichologės/svečių vizitus) žinojo 225 (50,2%).

Pagalbos paieškos ir pranešimo galimybių žinojimas tarp grupių taip pat reikšmingai skyrėsi. Nors tėvų/globėjų grupėje 124 (70,5%) teigė tikrai žinantys, kur kreiptis pagalbos, o 99 (56,3%) žinojo anoniminio pranešimo galimybę. Tačiau Moksleivių rezultatai buvo gerokai prastesni: tik 80 (17,9%) žinojo apie galimybę pranešti anonimiškai („patyčių dėžutė“ ar pan.), o kur kreiptis pagalbos mokykloje nurodė žinantys 205 (45,8%).

Suaugusiųjų reagavimo vertinimai tarp moksleivių ir tėvų/globėjų išsiskyrė itin stipriai. Moksleivių vertinimo mediana siekė apie 0,70–0,75, o tėvų/globėjų – tik apie 0,25–0,30. Didesnė reikšmė reiškia dažnesnį ir aktyvesnį suaugusiųjų reagavimą į smurto situacijas. Tėvų/globėjų vertinimai yra gerokai kritiškesni. Tėvų/globėjų apklausoje 94 (53,4%) sutiko, kad suaugusieji mokykloje visada reaguoja pastebėję smurtą, tačiau likusi dalis pasirinko „ne“ arba „nesu tikras“. Pedagogų pasirengimo atpažinti smurto atvejus rodikliai parodė, kad 57 (89,1%) teigė žinantys, kokių veiksmų imtis pastebėjus smurtą, tačiau gebėjimą atpažinti smurtą dėl lyties ir/ar negalios patvirtino tik 47 (73,4%), o 26,6% nebuvo tikri.

Tyrime buvo pateiktos pagrindinės išvados:

1. Smurtas, įskaitant smurtą dėl lyties ir (ar) negalios, išlieka pagrindine problema, o esamos priemonės laikomos nepakankamomis.
2. Preveninių programų, pagalbos paieškos galimybių ir pranešimo kanalų žinomumas mokyklos bendruomenėje pasiskirstęs statistiškai reikšmingai netolygiai tarp skirtingų respondentų grupių.
3. Suaugusiųjų reagavimo stoka yra esminis trūkumas.
4. Preveninių programų veiksmingumo indeksas rodo, kad mokyklose sukurta funkcionuojanti, tačiau vidutinio brandumo smurto prevencijos sistema, kuriai būdingos aiškios stiprybės, bet taip pat ryškūs struktūriniai tobulinimo poreikiai.
5. Pastebimas mokyklos bendruomenės lūkestis stiprinti tiek fizinės, tiek emocinės smurto prevencijos priemones, o esamas reagavimo ir komunikacijos lygis laikomas nepakankamu.

NUTARTA:

Tyrimą pristatyti Utenos rajono švietimo įstaigoms.

3. SVARSTYTA. Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos 2025 m. plano įgyvendinimo;

KALBĖJO:

Dalia Vilkauskienė pristatė Utenos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pareigų įgyvendinimą 2025 m.

2025 m. veiklai Komisija išsikėlė penkis uždavinius:

1. Uždavinys – šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų rūšių smurtui, įgyvendinti prevencines smurtinio elgesio keitimo priemones.
2. Uždavinys – tobulinti savivaldybės institucijų ir įstaigų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems, smurto pavojų patiriantiems ir smurto pavojų keliantiems asmenims srityse, profesinę kompetenciją.
3. Uždavinys – didinti paslaugų ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims prieinamumą, gerinti paslaugų kokybę.
4. Uždavinys – analizuoti, kaip savivaldybėje įgyvendinama apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems

asmenims ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims, ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims politika.

5. Uždavinys – stiprinti savivaldybės institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą.

Visiems šiems uždaviniams įgyvendinti komisija rengė ir atnaujino teisės aktus, rengė prevencines programas, inicijavo Smurto prevencijos dienos, tarptautinės kovos su smurtu prieš moteris dienos minėjimus, organizavo mokymus, diskusijas, organizavo tarpžinybinius susitikimus, atliko smurto ir patyčių prevencijos programos mokyklose įgyvendinimo stebėseną, patys dalyvavo mokymuose ir konferencijose.

NUTARTA:

Pritarta smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos 2025 m. ataskaitai.

4. SVARSTYTA. Dėl smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos veiklos 2026 m. plano tvirtinimo.

KALBĖJO:

Dalia Vilkauskienė pristatė parengtą planą, numatytą tikslą, uždavinius ir suplanuotas priemones, kuriomis bus siekiama įgyvendinti numatytą tikslą. Komisijos veiklos tikslas – padėti Utenos rajono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) įgyvendinti Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo (toliau – ANSAAĮ) 4 straipsnio 12 dalyje nurodytas savivaldybių vykdomųjų institucijų pareigas smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityse.

Plane numatyti šie pagrindiniai 5 uždaviniai:

1. Šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje klausimais, mokyti atpažinti smurto apraiškas, ugdyti nepakantumą visų rūšių smurtui, įgyvendinti prevencines smurtinio elgesio keitimo priemones.

2. Tobulinti savivaldybės institucijų ir įstaigų darbuotojų, kitų asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo smurtą patyrusiems, smurto pavojų patiriantiems ir smurto pavojų keliantiems asmenims srityse, profesinę kompetenciją.

3. Didinti paslaugų ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims prieinamumą, gerinti paslaugų kokybę.

4. Analizuoti, kaip savivaldybėje įgyvendinama apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims, ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims politika.

5. Stiprinti savivaldybės institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą.

NUTARTA:

Pritarti smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2026 m. veiklos planui.

Komisijos pirmininkė

Dalia Vilkauskienė

Komisijos sekretorė

Jurgita Grininė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Utenos rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	2026-02-10 protokolas Nr. SK-1
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-02-12 Nr. SK-1
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dalia Vilkauskienė Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-02-12 09:46
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-06-10 12:37 - 2030-06-10 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurgita Grinienė Jaunimo reikalų kordinatorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-02-12 10:13
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-05-30 00:07 - 2027-05-30 00:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260121.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-02-12 nuorašą suformavo Dalia Vilkauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-02-12 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“